

TÜRKİYE ÇEK CUMHURİYETİ SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİNE GÖRE GENEL HAKLAR

SORU-1:

Türkiye-Çek Cumhuriyeti sosyal güvenlik sözleşmesinin sigortalılara sağladığı olanaklar nelerdir?

Türkiye-Çek Cumhuriyeti Sosyal Güvenlik Sözleşmesi genel olarak sigortalıların;

- Çek Cumhuriyeti'nde buldukları sürelerde bu ülke vatandaşları gibi sosyal güvenlik mevzuatı çerçevesinde hak ve yükümlülük bakımından eşit işlem görmelerini,
- Her iki ülkede geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesini,
- Çek Cumhuriyeti'nde kazandıkları haklardan Türkiye'ye dönmeleri halinde de yararlanmaya devam etmelerini,
- Hastalık, analık, iş kazası ve meslek hastalıkları, yaşlılık, malullük ve ölüm gibi sigorta kollarının gerektirdiği yardımlardan yararlanmalarını, güvence altına almaktadır.

SORU-2:

Çek Cumhuriyeti'de çalışan sigortalılar öncelikle nelere dikkat etmelidirler?

Çek Cumhuriyeti'ndeki çalışmalara ait olarak kendilerine verilen **sigorta kartı, çalışma belgesi ve diğer tüm belgeler** saklanmalıdır.

Sosyal güvenlik konusunda karşılaşılan sorunlar veya bilgi alınmak istenildiğinde;

- Çek Cumhuriyeti'nde bağlı bulunulan **sosyal sigorta kurumuna**,
- **Çek Cumhuriyeti'deki Çalışma Ataşeliklerimize**,
- Ankara'da Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü **Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Dairesi Başkanlığı'na**, (Mithatpaşa Cad. No:7 Sıhhiye-ANKARA)

başvurulmalıdır.

Yazılı başvurularda istek veya sorunun açıkça yazılması, varsa Çek Cumhuriyeti belgelerinin eklenmesi, mevcut olması halinde Türkiye ve Çek Cumhuriyeti sigorta sicil numaralarının mutlaka belirtilmesine dikkat edilmelidir.

SORU-3:

Çek Cumhuriyeti'de çalışan sigortalılar ile beraberinde ikamet eden aile bireylerinden kimler sağlık yardımlarından yararlanmaktadır?

Çek Cumhuriyeti'da çalışan sigortalıların yanında ikamet eden ve kendi sigortasından dolayı yardım hakkı bulunmayan aile bireyleri bu ülke mevzuatına göre sağlık yardım talep etme hakkına sahiptirler.

SORU-4:

Çek Cumhuriyeti’de çalışan sigortalılar ile bunların yanlarında ikamet eden aile fertlerinden geçici olarak ülkemize gelenlerin, hastalıkları halinde, kendilerine ne şekilde sağlık yardımı verilmektedir?

- Bunlar; ülkemizde hastalık ve analık yardımlarından mevzuat gereği ödenmesi gereken katkı payları hariç **ücretsiz** olarak yararlanırlar.
- Yardımlar, Türkiye’deki Sosyal Güvenlik Kurumu ile anlaşma yapmış resmi veya özel sağlık tesislerinde sağlanır.

Türkiye’de sağlık yardımlarından yararlanabilmek için Türkiye’ye gelmeden önce, mutlaka Çek Cumhuriyeti hastalık kasalarından sağlık yardımlarına hak kazanma belgesi olan CZ/TR 111 formülerinin düzenlettirilmesi ve bu belgelerle öncelikle Türkiye’de bulunan ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğü veya sosyal güvenlik merkezinde faaliyet gösteren Yurtdışı İşlemleri Servisine müracaat edilmesi gerekmektedir.

SORU-5:

Çek Cumhuriyeti’nden Türkiye’ye geçici olarak gelen sigortalılar veya aile bireyleri hastalanmaları halinde ne yapmalıdır?

Çek Cumhuriyeti’nden alınan formüllerle Türkiye’de oturlan yere en yakın sosyal güvenlik il müdürlüğüne / sosyal güvenlik merkezine başvurulmalıdır.

Çek Cumhuriyeti’nden ülkemize gelirken alınması gereken belgeler alınmamış, kaybedilmiş veya belgenin yararlanma süresi geçmiş ise;

- Belge (CZ/TR 111) temini için sosyal güvenlik il müdürlüğüne / sosyal güvenlik merkezine başvuruda bulunulur.
- Bu sırada acil olarak tedaviye ihtiyaç duyulması halinde Sosyal Güvenlik Kurumu ile anlaşma yapmış sağlık tesislerinde tedavi ücretli olarak yaptırılır.
- Hasta görmüş olduğu tedaviye ait masrafları kendisi öder ve dokümanlı masraf faturası ile tedaviye ait raporu temin eder.
- Tekrar sosyal güvenlik il müdürlüğüne veya sosyal güvenlik merkezine başvuruda bulunup fatura ile raporu ibraz ederek, masraf iadesi talebinde bulunur.
- Çek Cumhuriyeti’nden belge temin edilmiş ise, masraflar sağlık sosyal güvenlik merkezince ilgililere iade edilir.
- Belge temin edilememiş ise tüm belgeler Çek Cumhuriyeti’nde bağlı bulunan hastalık kasasına teslim edilerek masraf iadesi talebinde bulunulmalıdır.
- Zorunlu olarak sosyal güvenlik il müdürlüğüne / sosyal güvenlik merkezine müracaat edilmeden acil olarak kurumla anlaşma yapılmamış bir sağlık tesisinde sağlık yardımı görülmesi halinde durumun en kısa zamanda sosyal güvenlik il müdürlüğüne / sosyal güvenlik merkezine bildirilmesi gerekmektedir.
- Türkiye’deki sağlık kuruluşlarına muayene ve tedavi için başvurulduğunda görevlilere Çek Cumhuriyeti adına tedavi görüldüğü bildirilmelidir.

SORU-6:

Çek Cumhuriyeti’de ikamet eden sigortalılar ile yanlarında ikamet eden bakmakla yükümlü oldukları kimselerden bu ülke mevzuatına göre sağlık yardımına hak kazanan bir kimsenin bağlı olduğu sigorta merciinin izniyle ülkemize gelmesi halinde sağlık yardımlarından ne şekilde yararlanır?

Sağlık yardım hakkını Çek Cumhuriyeti mevzuatına göre elde etmiş kimselerin hastalıkları nedeniyle tedavilerine devam edilmek üzere bağlı oldukları hastalık sandıklarının izniyle ülkemize gönderilmeleri halinde sağlık yardımlarından yararlanmaya devam ederler. Bunun için;

- İlgililerin Türkiye’ye gelirken Çek Cumhuriyeti hastalık sandıklarınca düzenlenmiş formüllerini almaları gerekir.
- Bu formüllerin ülkemize gelir gelmez ikamet mahallindeki sosyal güvenlik il müdürlüğüne / sosyal güvenlik merkezine teslim edilme zorunluluğu vardır.

SORU-7:

Çek Cumhuriyeti’nde çalışan sigortalıların Türkiye’de oturan aile bireylerinden hangileri sağlık yardımlarından yararlanabilir?

Sözleşmede bu kişilerin sağlık yardımlarından yararlanmaları için bir düzenleme bulunmamaktadır.

SORU-8:

Çek Cumhuriyeti’nden aylık alıp Türkiye’de oturan aylık sahiplerinin aile bireylerinden hangileri bakmakla yükümlü olduğu kişilerdir ?

Çek Cumhuriyeti’nden aylık alıp Türkiye’de oturan aylık sahiplerinin aile bireylerinden hangilerinin bakmakla yükümlü olduğu kişiler 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre tespit edilmektedir. Söz konusu kişiler ülkemizde 5510 sayılı Kanunun öngördüğü mevzuata göre sağlık yardımlarından faydalanacaklardır.

SORU-9:

Çek Cumhuriyeti’nde çalışan sigortalıların Türkiye’deki aile bireylerinin sağlık yardımlarından ücretsiz yararlanmalarını sağlamak için ne yapılmalıdır?

Sözleşmede bu kişilerin sağlık yardımlarından yararlanmaları için bir düzenleme bulunmamaktadır.

SORU-10:

Türkiye’de veya Çek Cumhuriyeti’de geçen sigortalılık süreleri yeterli ise, ayrı ayrı tam aylık bağlanabilir mi?

Türkiye veya Çek Cumhuriyeti'nde geçen hizmetler, ülkelerin kendi mevzuatlarına göre müstakil aylık bağlamaya yeterli ise her ülke ayrı ayrı müstakil aylık bağlar.

Çek Cumhuriyeti'nde çalışan vatandaşlarımızın, kendilerine veya hak sahiplerine bir aylık bağlanması için, Çek Cumhuriyeti'ndeki veya Çek Cumhuriyeti ile Türkiye'deki, çalışmalarının aylık bağlanması için aranan asgari süreye ulaşması konusunda gerekli özeni göstermeleri gerekmektedir.

SORU-11:

Türkiye-Çek Cumhuriyeti sosyal güvenlik sözleşmesine göre Türkiye'deki hangi hizmetler birleştirilebilir?

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa, (Devredilen Sosyal Sigortalar Kurumuna, BAĞ-KUR ve TC Emekli Sandığına tabi hizmetler dahil)
- 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklara, tabi olarak geçen hizmetler birleştirme kapsamındadır.

SORU-12:

Anlaşmaya göre aile yardımları çek cumhuriyeti tarafınca ödenmekte midir?

- Çek Cumhuriyeti'nde çalışan Türk işçileri Çek Cumhuriyeti'da yanlarında ikamet eden çocukları için bu yardımlardan yararlanmaktadır.

SORU-13:

Çek Cumhuriyeti'nde prim iadesi var mıdır?

Çek Cumhuriyeti mevzuatına göre prim iadesi yapılmamaktadır.

SORU-14 :

Kısmi aylık alanlar borçlanabilir mi?

Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine sosyal güvenlik kanunlarına göre kısmi aylık bağlanmış olanlar ile bağlanacak olanlar, diledikleri takdirde yurt dışında geçen ve tam aylık almak için yeterli gün sayısını veya hizmet cetvelindeki gün sayılarının tamamını borçlanabilir.

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK KURUM VE KURULUŞLARIN ADRESLERİ :

TÜRKİYE'DE

**T. C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü
Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığı**

**Mithatpaşa Cad. No:7
06437 Sıhhiye-Ankara/TÜRKİYE**

**TELEFON: +90 312 444 32 01
FAX: +90 312 435 32 14**

ÇEK CUMHURİYETİ'NDE

**PRAG BÜYÜKELÇİLİĞİ
Adres: NA ORECHOVCE 69 162 00 PRAHA 6 CZECH REPUBLIC
Telefon: 00 420 224 311 402 - 224 311 403
Faks: 00 420 224 311 279
Görev Bölgesi: Çek Cumhuriyeti**